

CERCUL DE BIOLOGIE AL PROFESORILOR DE BIOLOGIE

15 MAI 2017

**PREZENTAREA PROGRAMELOR SCOLARE DE NIVEL GIMNAZIAL
CARE VOT INTRA IN VIGOARE INCEPAND CU
ANUL SCOLAR 2017-2018**

Referat întocmit de:

Prof. Pop Dorina - Colegiul Național "Silvania", Zalău

Prof. Marian Adriana – Liceul cu Program Sportiv "Avram Iancu", Zalău

Inspector de specialitate: Chiș Dana

„Programele pentru gimnaziu continuă abordarea dezvoltării curriculare din învățământul primar și se axează pe formarea competențelor-cheie. Opțiunea pentru utilizarea competențelor-cheie ca repere în stabilirea profilului de formare a reprezentat o decizie de politică educațională în acord cu Legea Educației și cu tendințele europene în domeniu”, a declarat ministrul educației.

Programele școlare, sunt cuprinse în Anexa 2 a OMEN nr. 3393/28.02.2017.

Programele școlare , se vor aplica în sistemul de învățământ astfel:

- programele școlare pentru clasa a V-a începând cu anul școlar 2017-2018,
- programele școlare pentru clasa a VI-a începând cu anul școlar 2018-2019,
- programele școlare pentru clasa a VII-a începând cu anul școlar 2019-2020,
- programele școlare pentru clasa a VIII-a începând cu anul școlar 2020-2021.

Principalele elemente de noutate ale programelor școlare pentru ciclul gimnazial sunt următoarele:

1. Crearea unor premise pentru o concepție curriculară unitară și coerentă la nivelul întregului învățământ preuniversitar. Mai exact, în ciclul gimnazial este continuat modelul de proiectare curriculară pe competențe implementat deja în învățământul primar.

2. Structurare din perspectiva modului în care fiecare disciplină de studiu poate contribui la realizarea profilului de formare al absolventului de gimnaziu.

Profilul de formare al absolventului de gimnaziu (conform OMENCS 3590/05.04.2016)

Comunicare în limba maternă	<ul style="list-style-type: none"> - Căutarea, colectarea, procesarea de informații și receptarea de opinii, idei, sentimente într-o varietate de mesaje ascultate/ texte citite - Exprimarea unor informații, opinii, idei, sentimente, în mesaje orale sau scrise, prin adaptarea la situația de comunicare - Participarea la interacțiuni verbale în diverse contexte școlare și extrașcolare, în cadrul unui dialog proactiv
Comunicare în limbi străine	<ul style="list-style-type: none"> - Identificarea unor informații, opinii, sentimente în mesaje orale sau scrise în limba străină pe teme cunoscute - Exprimarea unor idei, opinii, sentimente, în cadrul unor mesaje orale sau scrise, pe teme cunoscute - Participarea la interacțiuni verbale la nivel funcțional, pe teme cunoscute
Competențe matematice și competențe de bază în științe și tehnologii	<ul style="list-style-type: none"> - Manifestarea interesului pentru identificarea unor regularități și relații matematice întâlnite în situații școlare și extrașcolare și corelarea acestora - Identificarea caracteristicilor matematice cantitative sau calitative ale unor situații concrete - Rezolvarea de probleme în situații concrete, utilizând algoritmi și instrumente specifice matematicii - Prelucrarea și interpretarea datelor și dovezilor experimentale și reprezentarea grafică a acestora - Proiectarea și derularea unui demers investigativ pentru a verifica o ipoteză de lucru - Proiectarea și realizarea unor produse utile pentru activitățile curente - Manifestarea interesului pentru o viață sănătoasă și pentru păstrarea unui

	<p>mediu curat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aplicarea unor reguli simple de menținere a unei vieți sănătoase și a unui mediu curat
Competență digitală	<ul style="list-style-type: none"> - Utilizarea unor dispozitive și aplicații digitale pentru căutarea și selecția unor resurse informaționale și educaționale digitale relevante pentru învățare - Dezvoltarea unor conținuturi digitale multi-media, în contextul unor activități de învățare - Respectarea normelor și regulilor privind dezvoltarea și utilizarea de conținut virtual (drepturi de proprietate intelectuală, respectarea privatității, siguranță pe internet)
A învăța să înveți	<ul style="list-style-type: none"> - Formularea de obiective și planuri simple de învățare în realizarea unor sarcini de lucru - Gestionarea timpului alocat învățării și monitorizarea progresului în realizarea unei sarcini de lucru - Aprecierea calităților personale în vederea autocunoașterii, a orientării școlare și profesionale
Competențe sociale și civice	<ul style="list-style-type: none"> - Operarea cu valori și norme de conduită relevante pentru viața personală și pentru interacțiunea cu ceilalți - Relaționarea pozitivă cu ceilalți în contexte școlare și extrașcolare, prin exercitarea unor drepturi și asumarea de responsabilități - Manifestarea disponibilității pentru participare civică în condițiile respectării regulilor grupului și valorizării diversității (etno-culturale, lingvistice, religioase etc.)
Spirit de inițiativă și antreprenoriat	<ul style="list-style-type: none"> - Manifestarea interesului pentru identificarea unor soluții noi în rezolvarea unor sarcini de învățare de rutină și/sau provocatoare - Manifestarea inițiativei în rezolvarea unor probleme ale grupurilor din care face parte și în explorarea unor probleme ale comunității locale - Aprecierea calităților personale în vederea autocunoașterii, a orientării școlare și profesionale - Identificarea unor parcursuri școlare și profesionale adecvate propriilor

	interese
Sensibilizare și exprimare culturală	<ul style="list-style-type: none"> - Aprecierea unor elemente definitorii ale contextului cultural local și ale patrimoniului național și universal - Realizarea de lucrări creative folosind diverse medii, inclusiv digitale, în contexte școlare și extra-școlare - Aprecierea unor elemente definitorii ale contextului cultural local și ale patrimoniului național și universal - Participarea la proiecte și evenimente culturale organizate în contexte formale sau nonformale

3. Accentul este pus pe dobândirea de competențe: în acest mod este depășită abordarea centrată exclusiv pe acumularea de cunoștințe/conținuturi ale învățării, oferind elevilor oportunități pentru transferul și mobilizarea cunoștințelor și a abilităților în contexte variate de viață.

4. Competențele prevăzute pentru fiecare an de studiu sunt corelate cu o varietate de exemple de activități de învățare. În acest context, cadrele didactice au libertatea de a utiliza exemplele de activități de învățare pe care le propune programa școlară, de a le completa sau de a le înlocui, astfel încât acestea să asigure un demers didactic adecvat situației concrete de la clasă.

C.G 1 Explorarea sistemelor biologice, a proceselor și a fenomenelor, cu instrumente și metode științifice				
	CS 1.1	CS 1.2	CS 1.3	CS 1.4
V	1.1.Extragerea informațiilor din texte, filme, tabele, desene, scheme, ca surse pentru identificarea caracteristicilor unor sisteme biologice, a unor procese și fenomene	1.2.Realizarea dirijată a unor activități simple de investigare pe baza unor fișe de lucru date		

VI	1.1.Selectarea unor texte, filme, tabele, desene, scheme, grafice, diagrame ca surse pentru extragerea unor informații referitoare la unele procese, fenomene și sisteme biologice	1.2.Realizarea independentă a unor activități de investigare pe baza unor fișe de lucru date	1.3.Colaborarea în echipă pentru îndeplinirea sarcinilor de explorare a sistemelor vii	
VII	1.1.Sistematizarea informațiilor din texte, filme, tabele, desene, scheme, utilizate ca surse pentru explorarea unor sisteme biologice, a unor procese și fenomene	1.2.Realizarea independentă a unor activități de investigare pe baza unor fișe de lucru elaborate de elev	1.3.Asumarea de roluri în cadrul echipei pentru rezolvarea sarcinilor de lucru	
VIII	1.1.Analiza critică a informațiilor extrase din texte, filme, tabele, desene, scheme, grafice, diagrame, utilizate ca surse de informare	1.2.Realizarea unor activități de investigare proiectate independent		
CG2. Comunicarea adecvată în diferite contexte științifice și sociale				
V	2.1.Organizarea informațiilor științifice după un plan dat	2.1.Utilizarea adecvată a terminologiei specifice biologiei în comunicarea orală și scrisă		
VI	2.1.Organizarea informațiilor științifice după un plan propriu	2.2.Realizarea de produse de prezentare a informațiilor sub formă de modele, forme grafice, texte, produse artistice, cu mijloace TIC, utilizând adecvat terminologia specifică biologiei		
VII	2.1.Interpretarea contextualizată a informațiilor științifice	2.2.Expunerea, în cadrul unui grup, a informațiilor prezentate sub formă de modele, grafice, texte, produse artistice, cu mijloace TIC, utilizând adecvat terminologia specifică biologiei		
VIII	2.1.Formularea de predicții referitoare la diferite fenomene și procese naturale pe baza concluziilor investigație.	2.2.Susținerea argumentată a punctului de vedere, utilizând adecvat terminologia specifică biologiei		
C.G 3 Rezolvarea unor situații problemă din lumea vie, pe baza gândirii logice și a creativității				
V	3.1. Identificarea caracteristicilor sistemelor biologice pe baza modelelor	3.2. Utilizarea unor algoritmi cunoscuți în investigarea lumii vii		
VI	3.1. Interpretarea diverselor modele ale unor sisteme biologice	3.2. Aplicarea unor algoritmi selectați adecvat în investigarea lumii vii		
VII	3.1. Realizarea unor modele ale sistemelor biologice	3.2. Elaborarea unor algoritmi pentru realizarea unei investigații		
VIII	3.1. Rezolvarea unor situații problemă utilizând argumente	3.2. Identificarea de soluții noi/alternative pentru rezolvarea		

	și modele adecvate	unor situații problemă		
<i>C.G 4 Manifestarea unui stil de viață sănătos într-un mediu natural propice vieții</i>				
V	4.1. Utilizarea achizițiilor din domeniul biologiei în viața cotidiană	4.2. Recunoașterea consecințelor activităților umane și ale propriului comportament asupra mediului înconjurător		
VI	4.1. Transferarea achizițiilor din domeniul biologiei în contexte noi	4.1. Identificarea relațiilor dintre propriul comportament și starea de sănătate		
VII	4.1. Conceperea unor măsuri de menținere și promovare a unui stil de viață sănătos	4.1. Interpretarea relațiilor dintre propriul comportament și starea de sănătate		
VIII	4.1. Participarea activă la acțiuni de conservare și ocrotire a mediului înconjurător, de adoptare a unui stil de viață sănătos	4.2. Evaluarea consecințelor propriului comportament asupra sănătății proprii și a stării mediului		

5. Conform Legii Educației, programele acoperă doar 75% din timpul de predare-învățare-evaluare, cadrele didactice având în plus la dispoziție 25% din timpul alocat disciplinei pentru diversificarea și adaptarea situațiilor de învățare, în acord cu nevoile, interesele și aptitudinile fiecărui elev.

6. Noile programe școlare reprezintă un sprijin consistent pentru cadrele didactice. Potrivit noii structuri, secțiunea de sugestii metodologice este mai dezvoltată și include recomandări referitoare la proiectarea didactică, la strategiile didactice și la metodele care contribuie predominant la realizarea competențelor. Sugestiile metodologice au rolul de a orienta cadrele didactice în utilizarea programei școlare pentru realizarea activităților de predare-învățare-evaluare, în concordanță cu specificul disciplinei și cu particularitățile de vârstă ale elevilor.

În conexiune directă cu aprobarea programelor școlare pentru clasele V-VIII, ministrul Educației a anunțat și semnarea ordinului privind elaborarea manualelor școlare pentru clasa a V-a. „Documentul reglementează elaborarea și achiziția manualelor școlare pentru cei aproximativ 171.000 de elevi care vor intra în clasa a V-a, la toamnă. Intenția Ministerului Educației este ca acest proces, derulat în baza noilor programe școlare, să se finalizeze până la începutul anului școlar 2017-2018.

Conform Legii Educației, programele acopera doar 75% din timpul de predare-invatare-evaluare, cadrele didactice avand in plus la dispozitie 25% din timpul alocat disciplinei pentru diversificarea si adaptarea situatiilor de invatare, in acord cu nevoile, interesele si aptitudinile fiecarii elev.

Procesul de elaborare a acestor programe a debutat după adoptarea, în luna aprilie 2016, a noului plan-cadru și a presupus, de asemenea, în premieră, constituirea transparentă, prin apel public, a grupurilor de lucru pentru toate disciplinele de gimnaziu.

Între noul plan-cadru, cuprins în anexa 3 OMENCS 3590 din 5.04.2016 și planul-cadru în vigoare, există câteva diferențe:

-numărul de ore din trunchiul comun a crescut;

Ex. 1.La clasa a V-a, de la 23, la 25.

Numărul de ore la biologie, a rămas nemodificat, 1. La limba și literatură română se trece de la 5, la 4 ore

Apare o disciplină nouă-educație socială “Gandire critică și drepturile copilului”-1 oră

Istoria câștigă o oră în plus.

Tehnologia informației și a calculatoarelor (TIC) intră în trunchiul comun, până în acest an fiind doar cu statut de disciplină opțională.

Un plan-cadru, cuprinde : ore de trunchi comun care sunt obligatorii și un număr minim și maxim de ore. Numărul minim, format din ore dinTC și 1 opțional, care din anul școlar 2017-2018 este obligatoriu să fie opțional integrat la nivelul mai multor arii curriculare. Numărul maxim, format din ore din TC și 3 opționale: unul integrat și 2 oferite la nivelul școlii sau național.

Concluzie: deși numărul de ore din TC la biologie, a rămas nemodificat, noi, biologii putem câștiga la orele de opțional.

Ce este curriculum-ul integrat?

În general, prin integrare se înțelege interrelaționarea diverselor elemente pentru a construi un tot armonios, de nivel superior; o cunoștință nouă sau o cunoștință formată se integrează în structurile mentale și comportamentale ale individului.

Din punct de vedere curricular, integrarea înseamnă organizarea, punerea în relație a disciplinelor școlare, cu scopul de a evita izolarea lor tradițională; integrare mai înseamnă și “procesul și rezultatul procesului prin care elevul interpretează materia care îi este transmisă pornind de la experiența sa de viață și de la cunoștințele pe care deja și le-a însușit”.

Termenul de curriculum integrat sau de instruire integrată se referă la o anumită modalitate de predare, de organizare și planificare a instruirii care produce o interrelaționare a disciplinelor sau a obiectelor de studiu, astfel încât:

- a. Vine în întâmpinarea nevoilor de dezvoltare ale elevilor;
- b. Ajută la crearea de conexiuni între ceea ce învață elevii și experiențele lor prezente și trecute.

La nivelul curriculum-ului, integrarea înseamnă stabilirea de relații clare de convergență între cunoștințele, deprinderile, competențele, atitudinile și valorile care își au bazele în interiorul unor discipline școlare distincte.

Curriculum-ul integrat presupune crearea de conexiuni semnificative între teme sau competențe care sunt de regulă formate separat, în interiorul diferitelor discipline. Aceste teme sau competențe au o puternică legătură cu viața cotidiană a elevilor și își propun, direct sau indirect, să contribuie la formarea unor valori și atitudini.

Ex. De opțional integrat: Calitatea mediului

2.La clasa a VI-a, de la 25, la 27.

Numărul minim, 28 iar maxim 30. Apare de asemenea educația social și TIC în TC. Biologia are 2 ore indeferent de specificul școlilor din județul nostru, învățământ gimnazial de artă sau sportiv integrat. Planul-cadru în vigoare în acest an, limitează clasele sportive și de artă la 1-2 ore iar de regulă se acorda o oră.

3.La clasa a VII-a, de la 28, la 30.

Numărul minim, 31 iar maxim 33. Apare de asemenea educația social și TIC în TC. Biologia are 2 ore, indeferent de specificul școlilor din județul nostru, învățământ gimnazial de artă sau sportive integrat. Planul-cadru în vigoare în acest an, limitează clasele sportive și de artă la 1-2 ore iar de regulă se acorda o oră.

4.La clasa a VIII-a, de la 28, la 30.

Numărul minim, 31 iar maxim 33. Apare de asemenea educația social și TIC în TC. Biologia are 1 oră, indeferent de specificul școlilor din județul nostru, învățământ gimnazial de artă sau sportiv integrat.

In elaborarea noilor programe s-a tinut cont de mai mulți factori:

- De sugestiile reprezentanților Institutului de Stiinte ale Educației și ai Centrului National de Evaluare și Examinare.
- Grupul de lucru a fost heterogen astfel încât să acopere specificul tuturo rtipurilor de școli: școli cu limba de predare română, în limba minorităților, vocaționale etc.
- Membrii grupului de lucru, au fost selectați prin înscrierea pe platforma MonEdu.
- Traduceri de programe din alte țări precum: Franța, Germania, Anglia.

- De profilul de formare al absolventului de gimnaziu.

S-a pus accent în primul rând pe competențele generale și specific, astfel încât, să existe o coerență atât pe orizontală cât și pe verticală. Conținuturile și activitățile de învățare, au fost foarte bine adaptate competentelor. De asemenea, ce este foarte important, să se țină cont de sugestiile metodologice.